

Notes breus

RESULTATS

Són coneguts els resultats de les eleccions parcials que tingueren lloc diumenge passat, per a solucionar els "ballottages" a que donà lloc el capriciós sistema electoral emprat pel Govern Provisional. A Madrid, ha guanyat Lluís Bello, el fervent animador de l'escola primària. A Barcelona ha perdut Pompeu Fabra, l'artífex del nostre idioma. A Madrid no han elegit, però, el pedagog. A Barcelona no han derrotat, però, el filòleg. Es una semblança que hom pot capgirar-la qui sap els cops i mai no en surtirà més prestigiós el nom de l'il·lustre periodista castellà ni mai no en surtirà malparat el prestigi del nostre primer gramàtic.

Ha guanyat Lluís Bello a Madrid perquè tots els republicans es posaren d'acord per tal de votar un nom. Ha perdut Pompeu Fabra a Barcelona perquè cap partit catalanista no ha volgut presentar candidatura. En els fons, dues maneres diferents de repudiar el desacertat sistema majoritari que ha servit per elegir els Diputats de les Constituents de la República.

L'Esquerra Republicana de Catalunya podia fer-se amb tots els llocs, tant els de Barcelona-ciutat com els de la Circumscripció provincial. No ha volgut beneficiar-se de l'aventatge que li proporcionava el descabellat sistema i s'ha desatès de les eleccions complementàries. El poble també se les ha mirat fredament.

Amb més bona voluntat que confiança en la provatura, uns bons catalans oferiren el nom de l'il·lustre mestre. Ja sabien que la protesta per l'estúpida elecció parcial allunyava la possibilitat que els partits versats en les lluites electorals asseguressin el triomf del candidat; ja preveien la inutilitat de llurs esforços, però volgueren desplegar una bandera a l'aire, segurs que en plegar-la de nou, podrien servir-la sense màcula i honorar-la com sempre. I així ha estat.

Pompeu Fabra no ha perdut res en la provatura.

L'estrabòtica limitació de minories ens ha portat, però, a un resultat lamentable, sensible per molts conceptes.

XEIX

L'ofensiva d'Indaleci Prieto

Sota aquest títol, Manuel Bernades, publica a "La Rambla" un interessant article del qual en són els següents paràgrafs:

"Semblava que ja eren passats definitivament els temps de les agressions a Catalunya; semblava que no havien de tornar les lluites aspres provocades per la manca de bona voluntat i de comprensió. Però està vist que pesa damunt les costes de Catalunya l'animadversió i la gelosia. Aquesta setmana s'ha donat una nova prova de la manca de bona disposició que encara subsisteix en algun sector d'Ebre enllà per les nostres coses; una setmana en la qual ha calgut recórrer de nou a l'instint de solidaritat catalana.

Els nostres lectors ja poden suposar que ens referim a l'atac aferrissat, premeditat, del senyor Indalecio Prieto contra el "Casino Mercantil, el representant més genuí de la nostra llibertat de contractació, que ha estat sempre la norma de la vida, comercial de Catalunya.

No es tracta d'una ofensiva contra una entitat privada, de sistemes abusius i de privilegi, com per Madrid s'ha intentat fer creure. El Mercat Lliure de Valors és el que més genuïnament representa tota l'empenta, tota l'activitat dels nostre món financer, i els seus efectes repercuteixen en tots els ordres de la nostra economia. Per la seva organització model—copiat per tantes associacions similars estrangeres — és digne continuador de la glòria que correspon als catalans quan feren el primer Codi Mercantil, amb les famoses ordenances universalment conegudes pel "Llibre del Consolat de Mar", i la creació de la "Taula de Canvi", que constituí la primera banca que hi hagué al món amb data del segle XV.

El Mercat Lliure és una cosa genuïnament catalana, sense equivalent a Madrid ni a Bilbao, on ni per la importància en les operacions, ni per llur tradició comercial poden comparar-se amb Barcelona. En defensar-lo no fem més que defensar una cosa racialment nostra, perquè la base del seu funcionament reposa sobretot en la llibertat de contractació, que és el que vol evitar-se, volent centralitzar un

ram importantíssim de les finances.

Es un plet de llibertat, i per això no hem d'estranyar-nos que quan s'ha volgut atacar-lo, tots els catalans alhora ens hem aixecat en so de protesta.

L'adveniment de la República feia creure que s'havien acabat per sempre els atacs a la Borsa catalana, i que el desenvolupament d'aquesta seria respectada com escau en tot règim de llibertat. Però és que els republicans no comptàvem que per a desgràcia de la República, la cartera d'Hisenda seria conferida a unes mans no sols incompetents, sinó barroeres i manifestament apassionades.

La premsa catalana pecà per benignitat, per massa condescendència envers la persona d'En Prieto, quan als pocs dies de pujar aquest a Hisenda, començà a cometre atzagaiades. I consti que parlem per experiència, perquè nosaltres mateixos, quan des de les columnes d'altres col·legues, volguérem fer remarcar la perniciosa tasca d'En Prieto en la qüestió monetària, en la dels petrolis, en les seves declaracions sobre qüestions econòmiques, en el funcionament d'aquest absurd Centre de Contractació de Monedes, en la prohibició dels borsins i limitació d'operacions bursàtils, i altres, sempre ens trobàrem amb l'escrúpol que Prieto era enterí a Hisenda i que ell mateix confessava la seva incompetència en les qüestions del seu departament.

Però aquesta incompetència no li ha servit per correspondre amb els mateixos escrúpols; no ha volgut prendre els assessoraments imparcials del cas. Portat per la fòbia que molts biseaïns en matèria de finances amaguen per a Catalunya (com si hi hagués cap diferència entre els aranzels que protegeixen els nostres tèxtils amb la siderurgia, base de la indústria biseaïna), i lliurat de peus i mans al síndic madrileny senyor Pelàez, el ministre socialista, al servei d'unes classes capitalistes basques i madrilenyes, no ha tingut—repetim-ho—cap escrúpol en intentar l'anorreament de la nostra més formidable institució de crèdit, sense meditar que podia arruïnar, no pas uns quants borsistes—com ell s'ha

excusat—sinó tota l'economia de Catalunya.

Els propòsits eren prou visibles, però precisament ell no comptava que el nostre sistema de Borsa lliure—encarnada pel Mercat Lliure de Valors—era prou fort per aguantar el xàfec. Aquest no és un lloc professional, i per tant no és adequat per a explicar que malgrat la forta posició que tenia la Banca el dia que suspengué les operacions, quedava repartida entre tots els socis operadors del "Casino Mercantil". El "crack" que aquell ministre, "patriòticament" pretengué de turar amb la seva mesura sorprenent el Mercat Lliure de Valors, era evitat amb la simple aplicació dels estatuts de la nostra vella entitat reguladora de les finances.

No volem allargar-nos més, perquè per a demostrar la insídia, la mala fe, el favoritisme a un sector determinat, que són les circumstàncies que han presidit en l'acte culminant de la campanya contra el Mercat lliure de Valors de Barcelona (ja inaugurat fa dos mesos en prohibir els borsins i portant una inspecció al nostre sistema bursàtil) hauríem d'envair un terreny merament tècnic, quan tot fa semblar que el senyor Prieto només ha perseguit un fi polític."

El Sr. Prieto descontent

El ministre d'Hisenda senyor Indaleci Prieto, no està content de la solució que s'ha donat a l'assumpte del Mercat Lliure de Valors, autoritzant la represa d'operacions, per bé que sota el control d'un delegat del Govern. El seu gust hauria estat suprimir el Mercat. No defuig, però, d'adoptar deccissió.

Vegi's les manifestacions que abans d'ahir feu als periodistes, parlant d'aquest afer:

"Parlant el Sr. Prieto amb els periodistes sobre el Mercat Lliure de Valors de Barcelona, els digné que l'acord que adoptà el Govern, de suspendre les operacions en aquell centre, havia derivat d'una proposta seva, però que no era aquest el seu criteri, puix el que ell va sotmetre al Govern fou la supressió del Mercat Lliure.

En posar-se de manifest altres opinions dintre del Govern, sorgí la fórmula de la suspensió.